سوي مظهرِ کُل سوي کُلڪوي
سوي ڪُل ته ساري بيسل
سوي مقصدِ ڪائناتُ
سوي مظهرِ عين ذاتڪ پروانه
ماڌر دهر ڪي ... بر مروانه
ز اشمع رخ ...
پروانه سنڌي ڪرتِ ...
پرُ روشني رکي منزلِ پنهنجي
ڪا ستوءِ پنهنجي مجازِ
ڪن پپ لنِ ... ڪله وان
مست مستانه چوم
ندو عشقي ميخانه

چندر بدن

بسم الله الرحمٰن الرحيم

حمداه شوبي ذاتس
يمِ وُ پداوُ عالم ته
موجود مُطلق پانه
ڇهوي رنگه رنگه مصدر
هيره بونه بستِ پانه
از عشق نُکتاه ملُوَن
از نکته نُو نورِ سرمد
سُوي مَنظرِ کُلِ اشيا
سُوي جلوه گر جايه جايه

ييُس جلوه گر کاينات
ييم سپداوُ آدم ته
هر جايه دِت دُوکانه
بے رنگ پانے چهو مظهر
ڇهوي غيره سُند بهانه
جلواه تمِه کِن تراوُن
احدس ناو پيو احمد
سامانه تهاوت بر پا
شمشاد قد زيبايه

٢

... نے قصه و ازونے مروانه
آغاز و استان اين چندر بدن
در وصف سراپاي چندر بدن

شعر مستفعلن ... فاعلن
... مستفعلن فاعلن
... مفعول ... فاعلن

[illegible]

در مملکتِ خسروانه	هرگونه باسامانه
تس راجه رنگ نام مشهور	در کامرانی منظور
کوراه تس پوزه و زمل	طور که نوبچ مشعل
قد باغ حسنگ شمشاد	خدجلوهٔ مهرار شاد
مستانه چشمان جادو	مخمور بر جان آهو
مشتاق محراب یمن	عشاق هر لحظه یمن
خالاه تمس منزجبینس	لوٹان کفس ته دینس
گلاب رویس شبنم	با آب دپان زمزم
آن قشقهٔ گلنارتی	تاراج پرهیزگاری
موشره را فیدوی جبینس	ملوگشره کغس ته دینس
خم زلفِ سیاه فامک	بزم عاشقن رام رامک
کرشس پُر موشره را چپین	فشن آنه شیخان دلیمن
از موی زلفان کافر	زنّار نیراون در بر
شب خیز محراب یمن	ز حسنه کعبس یمن
پت کارهٔ کاکل مسته	سرگک سنبل دسته

[illegible]

٣

[illegible]

عاشق شدن [illegible] تیز دیدن [illegible]

در راه صورت بسندرا
کی گشتم کم گندرا
کمنت چهه ازیاپ پیراو
الی کی می کست ام برباد
در شهری خانه غارت جور
ها شپری پیوستاوی ماشور
الحمد وانوتم داود سک
زبی کوته لادن همیمه سک
هنو نقاشن بو درسره
زبی سپین پیاله
می ساقی کلفامه
می پیاو عشقه جامه

دوهه اکه وچهه تم سه دلجو
ازخویش گو بیگانه
ورحال تعجیل وتاخیر
دروست بکوچه بازار
گوساله‌ها دیوانه
خواجه سوداگاراه
باشان وشوکت زردار
دلخواه دل هوشیارا
گویام قس زیر نظر
برخاک پیوخنه چوپش
درهوش بله و آزاد
اپی پرنکو ند ببر
سبانو منیو بنیاو گسته
نس گن دپو نقاشن
یمه وته نیرون مشکل

اسلام تراون یکسو
برحسن او دیوانه
تحریر کر تم سو تصویر
فیران هت نقش دلدار
فیران خانه بخانه
خوش خلق گلر خساراه
دلدارش ناو معیار
ناگاه گو آشکارا
تصویر آن ماه پیکر
ازخیم جانانه دلریش
باوته لگو با استاد
دنتم چهو گمسند یه تصویر
وچهنی بو کرنس خستة
کیتناه مارام گاشن
ارمان روزان در دل

شمه سرو وعب
نگاه شمه معیب
نقاشتن تسی مستانه
سی سراں جانانه
شپر یی برلیان
وشنو کی بیدیوان

ثمه خیمه وریه رنه رمی دیوان
دو نعمه و وجه ابکه سی ستیه حیرت
دی باره رتمنت سو یپه حت رسمه بمص
رن عامه فنه مکه یوه باج

انصاف کرتو پانہ
بُدِ راجہ رنگ بوزہ خبر
مہ رُوِیہ کرُ یام گفتار
سہا تہا کھور مُور حورہ
تام ڈیشہ وُن بیزہ نون
باعشوہ دل رُبائی
از لُطف دپوس باناز
جانانہ سر تُلتہ از خاک
ہا میانہ آدنہ باجہ
تمہ زمٹہ فرٹ چھوم حورہ
بدیاد گژہ مو نامو
وعدہ بو یمہ آنہ دمی
وعداہ دتوس شامک

بو ہنز ژہ مُسلمانہ
کہرہ کا ہتھن زبیر و زبر
بررُوی بیچارہ معیار
نظراہ کرنس ژورہ
تس بوزہ رخسار ہاون
باجلوہ دِلکشائی
درعشق چھوک زِندہ جانباز
گوہ گوک جان خستہ دلچاک
چھوم مالو ملکوک راجہ
نٹ آسِہ بیہتہ لاوہ مورہ
ہنزہ بانہ وِمنو پامو
بیہ آنہ ننتہ پانہ یمی
مو گنداہ رام رامک

وعدۂ محبوبانہ
چھی حیلہ و بہانہ

٩

جان رٹس
مارس ... نظارہ
ازدیدہ ہا چھوم خون جاری
غزل از زبان معیار
در فراق چین پیہ برن

عاشق چو کہ ہشتہ دیز
مہ تنز بان مہ کہ خندہ
و سہ زار و تہس بتہ بندہ
عشقعس بین و چی معنی
لیلی نہ مجنون زلے
یکہ تارہ بر رہ ہم دل
آسمان کر میانو مشکل

مہ تنز بان مہ ارکلے کیبہ
گل چم عشقہ واتہ
مرجال تو دز جرا
مشتاق چانی روبی
شب و روز پہ ہو کنی جتیکی
و عاشق پہ ہو بی ارز جانباز
دپونس کہی شمع طناز

شمع روبس جمع گی پروانہ ہر سو شمار
تس ودنس گلبدنس کینہ کیباگو مینائی
دادہ رتس جادو عشقنہ کیبہ خبرات معنبہ
گوشہ گرن بلبلن بشہ چو شتہ طلو صبر و قرار

یار جادو گار عاشق زال عشقہ نارئی
سینہ سپر دار ستہ خون دلچھو م جارئی
زانہ کیبہ جاہل چہ مشکل عشقنی بیماریئے
گلعذارن جلوہ بیتہ دلو عشقنی بازارئے

شعر حقانی پرنٹ کر عاشقو صد آفرین
نکتہ لوزت سوختہ جانن آبہ دل ہشیارئی

در تضرع و زاری معیار و خشم چیندر بدن

سنگین دل سیمین تن
باناز و خرامانہ
سوزان و گریان سو معیار
دپونس ای مرد خیرہ
زانت نہ کس جہوک پر راہ
بے ننگ چہوک مرد فلوا
معصوم چہس جوزد سالہ
چاک بلہ گرد و لالارن

مہ روسہ چیندر بدن
نیر بلہ از بتخانہ
چون شمع ڈیہوں خونبار
کمہ آبہ گومت ابرہ
دلکوی مطلب چہوی کباہ
ناحق مہ کر کینبہ رسوا
شدہ نہ مہ چہو مل و محالہ
باک نترا و تم معیارن

منتز بان ولو تہسانے
[illegible]

[illegible]

موکھ ہاوچھو کھہ بلہ بیشن	ٹیکٹ ژالہ کنوس ثہ بیٹھ

غزل از زبان معیار ورد و نستہ مرولن پرشن چندر بدن

بیا ای رند میخانہ	چھومیخانہ مئے
وچھو رخسار جانانہ	چھو میخانہ مئے
شمع یدہ ہاو بوزہ	زسو ز نش ہاو پے نہ
چھو گیاہ پروانہ پروانہ	چھومیخانہ مئے
دماہ ہاو روی تابانہ	برماہ شمسار چھوئے
جمع گرتہ می بہ بیچانہ	چھومیخانہ مئے
دتم دل و دین ایمانہ	سروسامانہ بے
کرم سوداگی دانہ	چھومیخانہ مئے
چھو عاشق رند میخانہ	تمس یکسانہ چھوئے
نہ ہندو نی مسلمانہ	چھومیخانہ مئے
ستمگر ترک مستانہ	مے یدوی ہاوہ روئے
کنوی چھوم روح بیچانہ	چھومیخانہ مئے
کنوی چھوم بعیہ میخانہ	کنوی چھوم قربہ بے

معیار گلی رخسار
اوار زون پارہ
برحال خود چھ
موی کمہ نیرن
دل و مال ... دیہ
غمناک ازمای ناہ
ازپنچہ ... گیہ اوار

گوچھو ماہ رخسار
جان دو تو ... دیدار
در پیش بت بہ ... کر
واصل گو عاشق پاک
ازخویش ...

!!

پان زانی عشقہ اورنی
ہو لہ چھو کہ پیو لو لہ گرہ زنی
ولدارو ہا معیارو
بل تراوت عشقہ زنارو
تروزہ ڈیو ہیت نور نورزاوو
نوزہ شمع کہ ہا پروانو
ولدارو ہا معیارو
یہ بالہ گو سینہ اوگارو

وبرہ او چھان گامہ شہارو
ولدارو ہا معب شہارو
ویرہ ڈیوٹھ ہمکہ بو معبارو
پیالہ ہمکہ بو سعنہ خالو
منزہ ہکھنا ہاو مالا مالو
ولدارو ہا مس شہ دبندارو
معیارو

ہا عاشق جانبازہ	اخلاص لاگو دہ تازہ
ژرو دینہ گل کہنہ سینس	صد آفرین ات دینس
ژہٹ عشقنی چھی جانس	ژرٹ چھینہ کانہہ نورانس
رندانہ پس مزہ پانہ	خندانہ چھوی جاودانہ
زندہ پس پانہ دزہ	پس منز جانانہ سنزہ
ژکانہ بیہ مردانہ	مشوکھ ہاو پس جانانہ
خط ژلہِ کفرس تہ دینس	ست رٹہ منز باگ سینس
وریش شبستانہ	دزہ عشقنوی پروانہ

غزل چند ربدان در فراق معیار بطریق نوحہ میگوید

خوب صورتہ ماہ رخسارو	ولدارو ہا معیارو
پاک عاشق نیکو کارو	ولدارو ہا معیارو
ہی تراوت عشقہ دریاوس	پی نیو تھو گنسی ناوس
ڈنگ کہارت ورہ شاہسوارو	ولدارو ہا معیارو
ملکِ عشقک شاہ بیدرارو	لولہِ اخلاص لاگو یارو

ص نع
کانع
سکھنا ژیت نیتہ مخنغو
اچھرہ ہنتر ژیتہ باراو
سنتہ واریہ عشقہ
نعیل بہ سعبابانہ
ولدارو شاہ چھوبانہ
روز نسانہ بو نعہ افسانہ
منتہ عشقہ ن ہا بیش رو
بابہ حق عاشقن ہا معیارو
ولدارو ہا معبارو

ودیہ یار ان الکاہ تہ بیشن دان
بدیہ بتہ وانہ ژکام عوام انسان معاف بس
وانہ ورئی کس کہ دیان
مہ بوری ہنیتہ وان زبانہ ہاو
منی گانہ ہما واتہ عشقہ مستانہ

بوزیله شاهن خبر
گو پانه باجاه وجلال
ڏيشت لوگ سارِ نے
از حکم شه خسرّو دبیا
خونِ شهیدِ جانان
تابوت صند لینس
سلطانه سنز سینت لشکر
از بهرِ آن نظاره
نیوک یله بسوی مقبر
یکه ناوک ول وِ لی
تابوتن کرلن گر،،
حمال سین بیهوش
حمال بیه آئی وسیت
ساری چهه باچشم گریان
دپان یهتو سرّ فاشنا

رنجیه تان دراو بر
ڏبوٹهن معیارهِ سُند حال
از دیده خون هاریّنے
ولوهس بر قدِ زیبا
پاکیزه تر ز آب حیوان
جای کرکهه قس پاکدینس
نیوک تام بسوی مقبر
لوکه آئی بی شماره
از گریه وتهوشه محشر
مه رُو به سنزه داره نِلی
گی جمع مخلوق ولشکر
تابوت والوک از دوش
لوک آئی ژو پارِ زیست
از سرِ پوشیده حیران
دپوت زه چهنه حانشا

باجلوهٔ جانانہ
شوبان برابریسم بدن
ابریم رنگ جامہ برتن
خورشید رو دزنابہ تابانہ
از آب چون برق درایہ
زن جلوہ ماران مہتاب
دُر دانہ ماران درآب
برطالع پچھایہ
وُنیم تکران شانہ

پیمہ ہموی جانانہ
دیوستا ماسن شۃ روانہ
چھہم دین جانانہ منظور
باعشق دل گوم بیدار
برکوٗکیس بزار

۱۴

در خانہ گوپشس دختر	پُر خشم کای فتنہ پرور
بۃ باو کُر تہم تامۃ	تہوہ تہم مُلکچہ پامۃ
رای چھہم چھنک در پردہ	مُلکھاہ گوٗ افسردہ
مۃ رُوبہ دپوگر بانہ	ہیم تنگسنہ بُو نوزانہ
زانی نہ کانہہ رمُوزاہ	در خانہ یغیر پُوزاہ
بۃ چھہم تقصیر دبگسر	حاضر چھہو سر میانو خنجر
راجن دپو باندہیر	مُول مُوچ کاسی نہ تقدیر
موکھ ہاوتس دیوانس	یس نیر آمُت جانس
بُد ڈیشہ رخ تابانہ	تا پُوت گزنہ روانہ
دپو کوزہ فی کرپو مانہ	معصوم چھس شلہ پانہ
بہتر مروان چھو زندہ	لُوگن منز شرمندہ
دپونس گہنہ جُھنہ چارہ	برگشتہ کر نظارہ
مۃ رُوبہ بوز خشم پدر	باچشم تر درابہ نیر
برچشمہ گبہ روانہ	چون مہر دُرخشانہ
درآب وژہ رشکِ مہتاب	کر صاف تن ہمۃ درآب

[illegible]

ماجه نشه کرون اظهار
برفرش تام نزاون کر
آه کرنه با معیاره
با نور ایمان عظیم
یام وجهنه تم جا تاته
پس منیج مجنونته
از حکم شه فوج لشکر
ساری چهه زورت تیار
تابوت یله موتره راوک

چهوم لرزه پانس بسیار
غمنه شره با دیدهٔ تر
معیار وفا داره -
جان کرنه حقس تسلیم
مجنون گو روانه -
تام دراو تابوت جسته
روانگی سوی مقبر
در قبر والون معیار
جلوه ذاتن باوک -

در بیان وفات یافتن چندر بدن و مدفون
شدن هردو محبوبان دلبر دریکجا ❋

تننه میل دریک کفن
از جیب کفن بیرون
ای عاشق رند جانبانه
رت بله لیله کده رگے

معیارته چندر بدن
رخسار لیلی و مجنون
یه چهونکنته از رانه مجاز
مجنونس پکو وسیگے

شاهمن دیون
ازجذبه چهوک پیاده
عشقنه کیرنشه
ازجذبه چهوکی بنجر
تابوت یام موزره راون

چُور راہ کاتھ چھنہ اثبات
ساتس چھِ ۲۰ ہتہ وہ زیاد
از سال ہجرت لکھو یاد ۱۳۲۰ھ
زُور ہنت چھہ وُنہ کم ابیات
عاشقن تہ خاصن مقبول
شکستہ بہ حالہ چھوبے حول
آشق لے حقانی پر
بن عاشق نکتہ پرور
بن عشقی افسانہ
بس بادہ ہم دانہ دانہ

زیرین پیوستہ بر خاک	البستہ جان خستہ دل چاک
گی دفن در یک لحد	تم دو شوسے تا ابد

در افعال عشق مجازی بر حال حقیقت وغیرہ

ہا ذوقکے کلہ والو
ہا عشقہ بے پروایہ
ہا عشقہ شہ سُلطانہ
ہا عشقہ زور آوارہ
ہا عشقہ یُوسفنہ مائے
ہا عشقہ زنجیرہ چانے
یُس نیرہ قبیلہ کرانے
یس سوز عشقن دلس
جایاہ چھنہ غافلن
عقلی چھہ محکوم فرمان
صُورت چھہ گژھان برہم
یم سوز باوے تس تہ

شوقکُ چاوم پیالو
کم کم زِرہ ولتھو مایہ
بہنس دل چانو تھانہ
کم کم زِرہ کرتھو مارہ
دل زبوت زلیخائے
شیخن کرہ ہنزیانے
سُوی زانہ تمکوی معنے
سُوی واتہ تیت منزلس
عشقس کنتوسنہ یلین
عشقس چھو ساروی یکسان
معنیس کُن آو سرِ خسم
یُس نارہ دزمژ وس تہ

تمام شد چند ربن حقانی مرحوم

۱۶

پیش ہمزنین اللہ حقانی
از جملہ صاحبان وقت
از شوق و ذوق معروف
و شوق و باوصاف حمید

ونشیو روباوصاف نصیب عالیہ
موصوف بعالم عشق و روضہ مثنات اشتہار یاہ
شکل تاریخ نبیجہ وجوہ از وی یاد کانبو دور از و نیابت پیشہ بیان
وغیرہ وی الیجہ سعود و قصبہ ۱۳۲۰ھ حضرت حقانی و رچکلہ تاریخ وفات ہمانی
مستقبل فاسر سعود شعرای حلقہ اوتصنیف کردہ اند
نعوذ اللہ قبیرہ

درسجده پی همچو برهمن
معیارن کر اظهار
کای ترک پرستانه
لب تشنه چهوس خنجا نسو
دپونس ای مرد نی سر
هند دبنه چهس راجه سنگور
چهوک مرد وداسی ما
عقلاه چهینو دانه
بوزنت وُ دُ معیارن
دپونس ای ماه پیکر
ژی پته ترا وُم خلس
سنیاس وُ داسن چهوس
از دین خود بیگانه
رنجور و دُور از وطن
مه رویه لبو نیب نا مک

برپای آن سیمین تن
احوال خود با دلدار
انصاف چهونا دانه
خوشحال سُمر تهم امروز
بهم قول مي سیت موکر
چهوم مال سند نا و مشهور
نته رند سنیاسی ما
نته ما چهوک دیوانه
لگو خون جگر هارن
چهوس خواجهٔ سوداگر
از خویش چهوس بیگانه
رندانه چهوس عشقه کافر
نی هند نه مسلمانه
هر عشق چهند ربدن
لگ جوش تس رام رامک

از چشم عاشقن شمشیرن تراون ناکس
ستم عاشقن شمشیرن تیر روان بی زبان
مشتاقن بی خود حیرانه
برحال خود ونمرهٔ وناله
سیمهن وفود چل بیاریپه
چین دون دعا بیاره
آوارهٔ دل بحاله حاره
بست عشقن ک پخاره حاره

۵

مرا بسیم شدن معیار
در فراق چند ربدن
وچارهٔ جستن بادشاه
در حق معیارست و
بیوت جای تنها بکهار
عشقه آزار
واتوک پاد شاه صاحب جاه

درخاک ماموی لرتو کره
درچهوری وهون غلطه ره
از خون شنگی مبتلا دیوانه
انکه ناز نه
دتهون مجنون نظاره
هتره پاره مجنون نظاره

خاموش روزنت ماندکل
دومیر اکتنو وانو نقاش
احوال مستانه گو فاش
نقاش دلشت مجنون
از چشم نر نرگو خون
دیوس اپاس داور
ونیم چهو کت جایه دبر

مشتاق یتال بلبل
لب بسم روزنت یا نه
بیکن سو مستانه
در خانه شاه نرسان
لکه ته هر گونه مهمان
وادیس یز تهاتوس دوا
بیکین چهو بیسوا

لب تشنه باخویش خاموش
شاهین دپو سوی وزیر
جای کړه اسند دردن
عاشق یه گوښت گښتام
از حکم شه آی چا کر
از خاک تلوک سو معیار
در سلطنت واتناوک
منتو رود باهر سکوت
لز پخته لراه شاهین
تنه نغز انعام نادر
بر عام کړون اعلام
از بهر مسافر ها
یس وانه بینو تازه مهمان
متیس پان آسه هاوان
منتو باوه بدراز دل نه

دریای رحم آو درجوش
همراه بمون دلگیر
آمریس بوداریس گردن
عشقن یه گوښت چهوس دام
باچشم نر سوی مضطر
بر فیل شه کر کهر سوار
بر صدر اعزاز تهاوک
باخویش گوښت بمهوت
تم صاحب عز وجاهین
هر گونه نهاوان حاضر
حاضر چهوبت جایه طعام
کهنو چینو چهو هر صبح و مسا
نس یئ چهو میبانوی فرمان
کنهه نکنه نش آسه باوان
آسان گرزه مشکل نه

٦

چھوس مردِ سیاح آزاد
آسوس بوا زخانہ نیران
دُوہہ اکہ در شہرِ پٹن
در بُتکدہ مہ چھینا
زانان چھہ وس علمِ تصویر
در دست ہت کوچہ بازار
دُوہہ اکہ وچھہ یم سو تصویر
احوال کرمس بیان
دپونم ہمراہ ہیتم
ہمدرد لاگوس مہ دلسخواہ
از بہرِ آن جانانہ -
دیوٹ عاشقن یام دلبر
بیگانہ از دین و ایمان
رٹو عاشقو سُوی دو کرتہ
معیار بر پای دِلدار

ہیتہ آسو گومت بیداد
شہرن ننہ گامن فیران
چھہ عشقہ صبا ورتن
دبھٹوم مہ اک نازنینا
کرشکل تمسنز مہ تحریر
فیران ہت نقشِ دلدار
گو عشقہ داموگ مہ زنجیر
لاچارہ گوخسنہ حیران
در شہر آن ماہ نیتم
تا شہرِ آن غارتِ ماہ
یلہ واتِ در بتخانہ
در جلوہ چون ماہِ انور
بتخانہ باجانِ جانان -
مُشکل چھہ عشقن نکتہ
دُر سجدہ پیو پیچھہ گفتار

بر مقصد نیک رائی
گو بام قاصد راهی
پر بام راجون نامه
دپ تم فیرت جواب
سلطانه بسند چهوس علام
آما به کا ماه چهره دشوار
بیهو کارمانی زه کر
شاهین بله بوز جواب
فدا چهوبر جنگ تیار
از بازی چرخ کجرو
خورشید بله کیهتو بگاه
بیرت گو مستانه
انسیدکین رود سر راه
دیان کبا سینه بینا
کر ماه پیتول دیدار

معیار جسیر آشنائی
زان وا دگو صبحگاهی
ز آغاز تا اختتامه
در عذر خواهی باداب
با ملک و املاک تمام
دنیا چهو بر کینه درکار
درکار نو چهو بهنر
گو خشمگین وارد بیتاب
آن شاه فرخ تبار
نو مخمصه ظاهر گو
مجنون درا واز خرگاه
از راه آن بت خانه
از بهر دیدار آن ماه
معیار بس دل بینا
جان دیه بیچاره معیار